

Nieuwsbrief Agrarische Natuurvereniging Landschap Noorderpark e.o.

november 2017

In memoriam: Henk van Zijtveld

Op 17 oktober 2017 is Henk van Zijtveld overleden. "Een markante persoonlijkheid met een brede belangstelling voor de vele aspecten van de wereld waarin wij leven. Op en top boer, met een warm hart voor mens en dier". Zo staat het op de rouwkaart, en precies zó was hij. Altijd actief om de natuur en het milieubewuste agrarische bedrijf in het Westbroekse land te beschermen en te versterken. Om dat prachtige boerenland te laten zien, horen, beleven aan anderen. Zoals op deze foto kennen we Henk, met een groep mensen om zich heen -natuurlijk moest de polsstok mee-, samen met Bert van der Tol de slootkant afzoekend om die ene bijzondere plant te laten zien.

We denken met veel waardering aan Henk, die de Agrarische Natuurvereniging Noorderpark mee heeft opgericht. Omdat de mensen toch echt moesten weten hoe het eraan toegaat op de boerderij. Daarom organiseerde hij ook de zomerse zoddenwandeling, en als die een keer verregende, konden de mensen gewoon volgende week nóg een keer komen. Hij regelde het allemaal op zijn eigen manier. Op de lammetjesdag verscheen hij met een pony, leuk voor de kinderen. Het jaar erop wegens groot succes met twee. Een doener, die iedereen kende in het dorp en wijde omgeving.

Een goede boer, Henk

foto: Charlotte Nijsten, archief ANV Noorderpark

Selectie uit het agrarisch natuurnieuws

Het fosfaatplafond: uitdaging voor het nieuwe kabinet

De fosfaatuitstoot in 2017 is cruciaal voor de kans op behoud van de uitzonderingspositie (derogatie) die Nederland in Europa heeft voor fosfaatproductie door de veestapel. De nieuwe minister van landbouw Carola Schouten zal daarover in Europa moeten onderhandelen.

Er werd in 2015 en 2016 teveel fosfaat geproduceerd, met name door de snelle groei van melkvee als gevolg van

loslaten van het melkquotum. Het fosfaatreductieplan kent o.a. een stoppersregeling waar al ruim 450 bedrijven gebruik van maakten, het verplicht beperken van de uitstoot door het aantal koeien per bedrijf te verminderen en het verlagen van het fosfaatgehalte in veevoer. Daardoor is de fosfaatuitstoot dit jaar tot 1 oktober met 10,8 mln kilo gedaald. Op een totaal van 168 mln kilo was de streefwaarde 8,2 mln minder. Fosfaatvermindering in het veevoer gaf verrassend meer effect dan verwacht. Het succes van de maatregelen heeft ook meteen een keerzijde: de veestapel is weer met 10.000 koeien toegenomen sinds augustus. Wellicht heeft dat ook te maken met berichtgeving over 250 boeren, waaronder een aantal biologische bedrijven, die bij de rechter gelijk kregen in hun bezwaren. Er loopt nu een hoger beroep van de

Staat tegen deze uitspraak. Vleeskoeien en zeldzame landbouwrassen zijn overigens uitgezonderd van verplichte krimp volgens het fosfaatreductieplan.

(Foto Leora fotografie en vormgeving, Westbroek)

Ontbossing in Nederland, mede door boskap bij boeren

Sinds enkele jaren neemt het aantal hectaren bos in Nederland af. Een kwart van de boskap gebeurt voor aanleg van woonwijken, wegen, industrieterreinen. Feitelijk zou er dan evenveel nieuwe aanplant moeten zijn ter compensatie, maar andere vormen van compensatienatuur worden ook vaak goedgekeurd. Er is een trend bij natuurbeheerders om de voorkeur te geven aan biotopen met kwetsbare soorten als heide, vennen en poelen. Daarvoor wordt in de natuurgebieden ook veel bos gekapt, vaak gaat het om oud productiebos. Er wordt nog maar beperkt nieuw bos aangeplant. Netto is er sinds 2013 zo'n 120 km² bos verdwenen, waarvan ruim de helft voor natuurdoelen. Tot die tijd was er jaarlijks een kleine groei in het bosareaal, dat in totaal ca 3600 km² bedraagt (slechts 10% van het oppervlak van ons land).

Een deel van het bos verdwijnt ook 'ongemerkt', doordat boeren in de jaren tachtig gesubsidieerd bos konden aanplanten op landbouwgrond en dat binnen 40 jaar weer zonder vergunning mochten kappen. Het was de tijd van de boterberg en melkplas in Europa. Vaak zijn toen populieren aangeplant. Dergelijke bospercelen worden nu "geogst" en weer in gebruik genomen als landbouwgrond. Er is al 22 km² aan zulke kleinere bospercelen verdwenen sinds 2013, verspreid over honderden kavels. Minder bos betekent ook een CO₂ probleem. Het kappen wordt beschouwd als vrijkomen van de CO₂ die is opgeslagen in bomen. Het wegvangen van CO₂ door bomen is veel effectiever dan in grasland of heide. Alleen al vanwege het klimaat zou er royaler herplant van bos verplicht moeten worden als compensatie bij het kappen van bos.

Populierenbos in Groenekan, (foto AR, archief ANV Noorderpark)

Zieke merels

In onze omgeving worden sinds de zomer van 2016 steeds vaker zieke merels aangetroffen. Meestal hebben ze dan het Usutu virus, een vogelziekte afkomstig uit Zuid Afrika. De vogels verzwakken en sterven uiteindelijk aan de infectie. Ze hebben de kracht niet meer om op te vliegen, hun kopje staat scheef en de veren zijn opgeplozen. Er zijn al gebieden waar je geen merels meer hoort zingen door het helemaal verdwijnen van de lokale populatie, vooral in het midden en oosten van Nederland. Het virus springt zelden over op mensen. Wie een zieke of dode merel vindt, kan dat melden bij Sovon op <https://www.sovon.nl/dodevogels>. Geadviseerd wordt een vogel die mogelijk door dit 'merelvirus' is overleden niet aan te raken en te wachten met verwijderen totdat er contact is geweest met Sovon. Er wordt namelijk bijgehouden hoe het virus zich verspreidt.

Kinderactiviteiten bij Het Utrechts Landschap in De Bilt

Het Utrechts Landschap organiseert op woensdagmiddagen in De Bilt verschillende natuuractiviteiten voor kinderen. De middag wordt gevuld met informatie, samen naar buiten gaan op ontdekking en een versnapering. Zo is op 1 november 'ontdek de dassenburcht' aan de beurt, op 15 november is het onderwerp 'uilen', op 29 november worden er muziekinstrumenten gemaakt met spullen uit het bos, en op 13 december worden er kerstversieringen gemaakt met materiaal uit het bos. Deelnemertjes tevoren per mail opgeven samen met telefoonnummer van een volwassene die bij nood gebeld kan worden. Geschikte kleren aantrekken! Kosten zijn €3,50. De kinderen zullen een geweldige middag beleven. Meer informatie www.utrechtslandschap.nl/activiteiten

Meer nieuws? www.anvnoorderpark.nl